

Luonnos

Pohjanmaan hyvinvointialueen, Pohjanmaan yhdistykset ry:n ja SOTEPE-järjestöneuvottelukunnan strateginen yhteistyösopimus

1. Osapuolet	2
2. Järjestöyhteistyön tavoite	2
3. Yhteistyötasot	3
4. Lainsäädäntö	4
5. Yhteistyösuunnitelma.....	5
6. Sopimuksen hyväksyntä	5
7. Allekirjoitukset	5

Sisältö:

1. Osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat

1. Österbottens välfärdsområde - Pohjanmaan hyvinvointialue (Y-tunnus 3221324-6) **a.**
Hietalahdenkatu 2–4, **b.** 65130 VAASA

2. Pohjanmaan yhdistykset ry
Korsholmanpuistikko 44, 2. kerros
65100 Vaasa
Y-tunnus 232 7805-6

3. Tilapäinen SOTEPE-järjestöneuvottelukunta
<https://www.pohy.fi/hankkeet-ja-yhteistyö/jarjestoneuvottelukunta/>

Osapuolista käytetään jäljempänä yhdessä nimitystä ”Osapuolet” tai yksittäisenä ”Osapuoli”. Pohjanmaan hyvinvointialue myöhemmin ”Hyvinvointialue”.

Osapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään tämän sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

2. Järjestöyhteistyön tavoite

Tällä sopimuksella edistetään sopimuksen osapuolten välistä yhteistyötä määrittelemällä yhteistyön strategiset tavoitteet, rakenteet yhteistyön toteuttamiselle ja vastuutahot. Sopimus strategisesta yhteistyöstä luo tarvittavat edellytykset osapuolten väliselle sujuvalle yhteistyölle ja selkeyttää osapuolten välillä olevaa vastuunjako.

Hyvinvointialueen ja järjestöjen välisen yhteistyön yleiset tavoitteet:

- väestön terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen
- väestön hyvinvointia ja tarpeita koskevan yhteisen tilannekuvan muodostaminen
- järjestöjen roolin vahvistaminen aktiivisina osapuolina hyvinvointialueen palvelujen ja hyvinvointialueen palvelurakenteen kehittämisessä
- yhteistyö järjestöjen roolin, palvelujen ja toimintojen määrittelyssä suhteessa hyvinvointialueen palveluihin ja väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi
- järjestöjen asukkaille suunnatut palvelut (tuki, neuvonta, edistävä ja ehkäisevä toiminta ym.) ovat osa hyvinvointialueen palvelukokonaisuuksia
- yhdyspintojen ja palvelupolkujen yhteinen ylläpitäminen – hyvinvointialue, kunnat ja kolmas sektori. Yhdyspinta on toiminnallinen yhteys kahden tai useamman organisaation välillä. Hyvinvointialueen ja järjestöjen yhdyspinnat ovat toimintoja ja tehtäväkokonaisuuksia, jotka kuuluvat hyvinvointialueen tai järjestön järjestämismvastuulle ja joiden asiakaslähtöinen toteuttaminen edellyttää yhteistyötä hyvinvointialueen ja järjestön välillä.

Hyvinvointialue ja järjestöt ovat toistensa strategisia yhteistyökumppaneita. Keskeisiä strategisia dokumentteja ovat alueellinen hyvinvointiraportti ja -suunnitelma sekä muut alueelliset suunnitelmat (esimerkiksi alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma).

Tavoitteena on sujuvat rakenteet ja selkeä asioiden käsittely ja kaikkien osapuolten yhteiseen tietoon perustuva tilannekuva väestöstä ja eri väestöryhmien terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilasta ja näiden väestöryhmien palvelutarpeesta ja palvelurakenteisiin liittyvistä kokemuksista.

3. Yhteistyötasot

Järjestöyhteistyötä tehdään useilla eri tasoilla. Tässä sopimuksessa tarkoitetaan ylätasoa. Tässä kappaleessa annetaan myös tärkeitä periaatteita yhteistyölle kaikilla tasoilla.

Tämä sopimus on tarkoitettu ensisijaisesti säätämään seuraavasta neljästä tasosta ensimmäistä.

1. Hyvinvointialueen ja sopimuksen osapuolten yhteistyö jälkimmäisten edustaessa järjestökenttää

Esimerkkejä tämän tason käytännön soveltamisesta:

-Sopimuksen osapuolet sopivat yhteisestä yhteistyöfoorumista.

- Hyvinvointialue neuvottelee vähintään kerran vuodessa niiden järjestöjen kanssa, jotka tekevät alueella terveyttä ja hyvinvointia edistävää työtä.
- Suunnitelmat ja ohjelmat, joista hyvinvointialue haluaa saada järjestöjen lausunnot, lähetetään järjestöjen sopimusosapuolille.
- Sopimusosapuolet voivat lähettää hyvinvointialueelle tarkoitettua kannanottoa sähköisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaostolle. Jaosto voi tarvittaessa lähettää kannanotot eteenpäin jatkovalmisteluun tai aluehallitukselle.
- Sopimuksen osapuolet voivat hyvinvointialueen pyynnöstä nimetä hyvinvointialueen toimielimiin jäseniä, jotka edustavat järjestötoimintaa.
- Järjestöt saavat mahdollisuuden ottaa kantaa hyvinvointialueen periaatteisiin järjestöille annettavasta taloudellisesta tuesta.

Muut tasot

2. Hyvinvointialueen ja yksittäisten järjestöjen yhteistyö palvelujen kehittämisessä

- Yksittäiset yhdistykset ja asiakasryhmät, joita yhdistykset edustavat, ja koulutetut kokemusasiantuntijat voivat yhdessä hyvinvointialueen asiantuntijoiden (esimerkiksi hoito- ja palveluhenkilöstön) kanssa kehittää, suunnitella ja arvioida palveluja esimerkiksi palvelumuotoilun kautta.

3. Yhteistyö asiakasrajapinnassa

- Hyvinvointialueen palveluyksikön ja järjestön yhteistyö niin, että asiakas saa parhaan mahdollisen tuen omaan hoitoonsa ja palveluunsa.
- Tarkoituksena on löytää järjestötoimijoita mahdollisimman monen asiakkaan palvelupolulle.

Hyvinvointialueen ja yksittäisten järjestöjen välisessä sopimuksissa (taso 2 tai 3) on säädettävä seuraavista ehdoista:

- yhteistyöhön sisältyvien palvelujen ja yhteistyömuotojen määrittely
- sopimuksen voimassaoloaika
- sopimus siitä, miten palvelujen laatua seurataan ja mitataan
- mahdolliset kustannukset
- miten asiakkaiden ohjaus palveluihin tapahtuu
- miten yhteistyötä arvioidaan.

4. Hyvinvointialueen tuki järjestöille hyvinvointialueen strategian mukaisesti

- Kumppanuusavustus
Kumppanuussopimus kirjoitetaan. Tuki voi olla monivuotinen (1–3 vuotta). Tuki täydentää useimmiten järjestön STEA:lta tai vastaavan rahoituskanavan kautta saamaa tukea. Tukee hyvinvointialueen strategisia painopisteitä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tukee laajaa asiakasryhmää. Voidaan joissain tapauksissa myöntää kehitteillä olevien palvelujen pilotointiin.
- Toiminta-avustus
Myönnetään vuodeksi kerrallaan. Hakemuksia arvioidessa sovelletaan pisteytysmallia.
- Kerta-avustukset
Voidaan myöntää toimintaan, jolla vastataan äkilliseen, ajankohtaiseen, toimintaympäristössä ja/tai järjestön kohderyhmän tarpeissa tapahtuneeseen muutokseen.

Tukikriteerit julkaistaan tarkemmassa muodossa hyvinvointialueen kotisivuilla. Taloudellisen tuen lisäksi tukimuotona voi olla myös asiantuntemus (esimerkiksi luennoista, yhteisistä koulutustilaisuuksista) ja tilojen saaminen käyttöön.

4. Lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 7 §:n mukaan hyvinvointialueen on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lainsäädäntö edellyttää, että hyvinvointialueen on tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi yhteistyötä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä hyvinvointialueen alueella hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Hyvinvointialue toimii kansallisen ja alueellisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisen puitteissa yhteistyössä koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa harjoittavien organisaatioiden kanssa.

Yhdessä laaditut tavoitteet, sovitut menettelytavat ja toimiva tiedonkulku tukevat asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia sekä hyvinvointialueen ja järjestöjen yhteistyötä vaativien tehtävien suorittamista tarkoituksenmukaisesti ja asiakaslähtöisesti.

5. Yhteistyösuunnitelma

Vuosittaiset neuvottelut

Hyvinvointialueen on vähintään kerran vuodessa neuvoteltava sopimuksen osapuolien kanssa organisaatioiden edunvalvojan ominaisuudessa.

Neuvotteluihin sisältyy:

- hyvinvointialueen painopistealueiden selkeyttäminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen alueella
- tilannekuva väestön terveydestä ja elintavoista saatavilla olevien tilastojen ja järjestöjen eri väestöryhmien kanssa tekemästä työstä saatujen kokemusten perusteella
- sopimuksen osapuolten näkökulmat siitä, miten yhteistyötä voidaan kehittää.

Muut kokousfoorumit

Esimerkkejä käynnissä olevista yhteistyömuodoista:

Aamukahvit/Morgonkaffe (Teams-infotilaisuudet), OLKA-toiminta, kumppanuuspöytä (partnerskapsbord).

6. Sopimuksen hyväksyminen

6.1 Sopimuksen voimaantulo

Sopimus tulee voimaan, kun osapuolten toimivaltaiset luottamustoimielimet ovat hyväksyneet sen ja kaikki osapuolet ovat vahvistaneet sen allekirjoituksellaan.

6.2 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa toistaiseksi, kunnes se korvataan osapuolten välisellä uudella yhteistyösopimuksella seuraavan valtuustokauden alettua.

6.3 Sopimuksen irtisanominen

Sopimuksen irtisanomisaika on 12 kuukautta. Sopimuksen irtisanominen on toimitettava kirjallisessa muodossa ja irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti.

7. Allekirjoitukset

Tämä sopimus allekirjoitetaan sähköisesti ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

Tämä sopimus allekirjoitetaan x kappaleena ja kukin Osapuoli saa Sopimuksesta yhtäpitävän kappaleen.

1. Pohjanmaan hyvinvointialue

Marina Kinnunen

2. SOTEPE-järjestöneuvottelukunta

Henna Minkkinen

3. Pohjanmaan yhdistykset ry

Xxxxx Yyyyy

